

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/28/2021
Identifikačné číslo spisu: 6119262194
Dátum vydania rozhodnutia: 04.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6119262194.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu GP Bau, s.r.o., so sídlom Bajkalská 22, Bratislava, IČO: 51 029 103, zastúpeného advokátom Mgr. Filipom Osvaldom, s miestom podnikania Trhová 1, Zvolen, proti žalovanému KUMAZ s.r.o., so sídlom Pionierska 44, Prešov, IČO: 36 818 089, zastúpenému JUDr. Roman Hojer s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Šustekova 51, Bratislava, IČO: 50 708 953, o zaplatenie 4.825,68 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/47/2020-117 zo 6. októbra 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 24Cb/169/2019-88 z 15. januára 2020 zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi žalovanú sumu v celom rozsahu titulom nedoplatku na cene za vyhotovenie diela pre žalovaného. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2 Súd prvej inštancie skonštatoval, že medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom bola uzatvorená zmluva o dielo, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal pre žalobcu vykonať železiarske práce na stavebnom projekte BD Trenčín formou subdodávok v mesiaci október až december 2018. Žalovaný v rámci vykonávania diela naviazal 25,107 ton železa prácami v počte 220 hodín, dielo vykonal riadne a včas. Dňa 5. decembra 2018 vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 180100035 na sumu 7.000,- eur a dňa 18. decembra 2018 faktúru č. 180100036 na sumu 1.225,68 eur. Faktúry boli vystavené na základe súpisov vykonaných prác, ktoré odsúhlasil žalovaný. Žalovaný vystavené faktúry nezaplatil v lehote ich splatnosti, na urgencie zo strany žalobcu nereagoval. Dňa 15. februára 2019 zaslal žalobca žalovanému predžalobnú výzvu na úhradu dlžnej sumy 8.225,68 eur a následne dňa 3. apríla 2019 žalovaný uhradil časť faktúry č. 180100035 sumou 3.400,- eur prevodom

na účet žalobcu. Štatutárny zástupca žalovaného pozval zamestnanca - projektového manažéra žalobcu, ktorý mal na starosti vystavovanie faktúr, na stretnutie za účelom úhrady zostatku dlžnej sumy v hotovosti s tým, že ho požiadal, aby na stretnutie priniesol príjmové pokladničné doklady podpísané konateľom žalobcu. Projektový manažér sa na dohodnutom stretnutí zúčastnil, mal pri sebe príjmové pokladničné doklady parafované konateľom žalobcu s tým, že po prevzatí finančných prostriedkov pripojí k podpisu aj pečiatku spoločnosti na potvrdenie prevzatia hotovosti. Na tomto stretnutí však došlo k prudkej výmene názorov, nakoľko štatutárny zástupca žalovaného odmietol zaplatiť dohodnutú cenu a so značným časovým odstupom od odovzdania diela rozporoval okrem iného množstvo naviazaného železa. Z uvedených dôvodov projektový manažér žalobcu zo stretnutia odišiel bez prevzatia hotovostných finančných prostriedkov, príjmové pokladničné doklady s podpisom konateľa žalobcu však zabudol na mieste stretnutia. Žalovaný v konaní tvrdil, že ostávajúcu sumu vo výške 4 825,68 eur uhradil v hotovosti do rúk zamestnanca žalobcu, pričom na dôkaz tohto tvrdenia predložil príjmové pokladničné doklady, kde sa v časti pokladníka nachádza nečitateľná parafo štatutárneho zástupcu žalobcu bez pečiatky. Na základe uvedeného skutkového stavu súd prvej inštancie zhrnul, že v predmetnej právnej veci bolo nesporné, že žalovaný si u žalobcu objednal vykonanie diela, nesporné bolo aj to, že žalobca vykonal dielo riadne a včas. Sporné bolo, či žalovaný uhradil cenu diela v plnej výške.

3 Vyjadrenia svedka - zamestnanca žalobcu, ktorý vypovedal pod hrozbou trestného stíhania a potvrdil, že na stretnutí s konateľom žalovaného neprevzal žiadnu hotovosť, ale po prudkej výmene názorov odišiel a zabudol neopečiatkované pokladničné doklady žalobcu, podľa názoru súdu prvej inštancie logicky zapadajú do skutkových tvrdení žalobcu a sú podporené aj skutočnosťou, že na príjmových pokladničných dokladoch sa nachádza len parafo konateľa žalobcu, bez údajov o prevzatí dlžnej sumy a bez pečiatky žalobcu, čo je obchodnou zvyklosťou pri hotovostných úhradách. Navyše, podľa výpisu z obchodného registra za žalobcu koná konateľ samostatne a to tak, že k menu a sídlu spoločnosti, resp. k pečiatke spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis. Samotná skutočnosť, že si svedok nepamätal presne dátum úhrady sumy 3 400 eur (január, či apríl 2019) na bankový účet žalobcu je prirodzená vzhľadom na časový odstup a neoslabeje dôveryhodnosť jeho svedeckej výpovede.

4 Súd prvej inštancie vyhovel žalobe v celom rozsahu na základe skutočností, že žalovaný dostatočne nepreukázal úhradu dlžnej sumy žalobcovi.

5 Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove (ďalej v texte aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 6Cob/47/2020-117 zo 6. októbra 2020 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej iba ako „CSP“) potvrdil a zároveň podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

6 Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti jeho dôvodov a k odvolacím námietkam žalovaného doplnil, že súd prvej inštancie správne a plne v súlade s § 153 CSP neprihliadal na návrh na doplnenie dokazovania vykonaním listinných dôkazov, ktorými chcel žalovaný spochybníť výpoveď svedka, ktorý na pojednávaní dňa 15.1.2020 s poukazom na zásadu koncentrácie konania zamietol. Žalovaný bol poučený o sudcovskej koncentrácii konania, ktoré poučenie mu bolo doručené dňa 1. októbra 2019 s poučením, že na neskôr predložené prostriedky procesnej obrany súd nemusí prihliadať. Žalovaný predmetný dôkaz chcel predložiť na pojednávaní dňa 15. januára 2020, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, pričom nič mu nebránilo v tom, aby ho predložil skôr. Za týchto okolností súd prvej inštancie konal plne v súlade s uvedenou procesnou normou a nešlo o nesprávny procesný postup súdu, ak súd na oneskorene predložený dôkaz neprihliadal (bod. 24). Rovnako podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k výsluchu svedka, nakoľko, ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní z 15. januára 2020, počas výsluchu tohto svedka boli aj zo strany právneho zástupcu žalovaného svedkovi kladené otázky, pričom k vykonanému dokazovaniu, a teda aj k výsluchu svedka mal právny zástupca žalovaného možnosť vyjadriť sa v záverečnej reči. Taktiež odvolací súd uviedol, že v zhode so súdom prvej inštancie nemal žiadne pochybnosti o pravdivosti tvrdení svedka týkajúcich sa okolností jeho stretnutia s konateľom žalovaného, na ktorom k úhrade dlžnej istiny zo strany žalovaného nedošlo. Nič na tom nemohli zmeniť ani žalovaným predložené príjmové pokladničné doklady, ktoré podľa žalovaného majú preukazovať úhradu dlžnej sumy, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo bezpečne preukázané, že k ich úhradám nedošlo.

7 Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil, výsledkom čoho je presvedčivý rozsudok, závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a spravodlivé a odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, pri výklade a aplikácii zákonných predpisov sa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

8 Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na správnosti skutkových zistení súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo porušenie práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalovanému.

9 Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil obe rozhodnutia súdov nižších inštancií, alternatívne aby ich zmenil tak že zamietne žalobu v celom rozsahu a žalobcu zaviazal na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

10 Namietal, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil vo vzťahu k vykonávaniu a posudzovaniu dôkazov, vrátane absencie konania z úradnej povinnosti. K porušeniu práva na spravodlivý proces došlo podľa dovolateľa tým, že po výsluchu svedka požiadal o možnosť vyjadriť sa k tomuto výsluchu, čo mu súdom nebolo umožnené. Ďalej mal dovolateľ za to, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a návrhy na doplnenie dokazovania zamietol s poukazom na zásadu koncentrácie civilného procesu, čo bol podľa názoru dovolateľa postup contra lege, nakoľko dôkazy navrhnuté dovolateľom boli uplatnené včas. V zmysle ustanovení o sudcovskej koncentrácii konania sú prostriedky procesnej obrany uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosť, ktoré vyšli najavo až na súdnom pojednávaní, t. j. po tom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť dôkazy. Taktiež dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď namiesto listinného dôkazu pripísal väčšiu právnu silu subjektívnej svedeckej výpovedi svedka, ktorý bol zároveň v čase poskytovania svedeckej výpovede pod vplyvom žalobcu z dôvodu, že bol vo vzťahu k nemu v podriadenom pracovnoprávnom vzťahu.

11 K dovolaniu žalovaného doručil žalobca dňa 2. februára 2021 vyjadrenie, ktorým navrhol dovolanie z dôvodu jeho oneskoreného podania odmietnuť, zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Vo vyjadrení uviedol, že posledným dňom na podanie dovolania v danej veci bol deň 28. december 2020, pričom žalovaný podal dovolanie až 29. decembra 2020. K dôvodom dovolania uviedol, že sa stotožňuje so závermi odvolacieho súdu týkajúcimi sa záverov súdu prvej inštancie, ako aj námietky žalovaného smerujúcej proti zamietnutiu jeho návrhu na doplnenie dokazovania súdom prvej inštancie z dôvodu uplatnenia zásady koncentrácie konania. Zároveň mal za to, že žalovaný mal možnosť vyjadriť sa k výsluchu svedka, keďže na pojednávaní dňa 15. januára 2020 mu kládol otázky a k samotnému výsluchu mal možnosť vyjadriť sa i v rámci svojej záverečnej reči.

12 Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu doručenom súdu dňa 24. marca 2021 poukázal na skutočnosť, že dovolanie podal v zákonnej lehote na podanie dovolania, a preto nie je dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu jeho oneskoreného podania. Vo zvyšku zotrval na svojich predošliých tvrdeniach.

13 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas v pondelok dňa 28. decembra 2020 (27.12.2020 nedeľa) (čo mal preukázané z doručky na č. l. 129, ako aj z potvrdenia o odoslaní podania na č. l. 128), na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

14 Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za

mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

15 Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

16 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

17 V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania o. i. z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vady konania vymenované v ust. § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť. Vyplyva to z ust. § 431 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

18 Pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP možno subsumovať všetky námietky dovolateľa uvedené v dovolaní.

19 Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ [čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f) OSP (teraz ust. § 420 písm. f) CSP) a judikatúry Ústavného súdu SR] sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci, ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

20 Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia

skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

21 Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 OSP (teraz ust. § 420 písm. CSP) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady, ale rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (k tomu viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/409/2015, 4Cdo/143/2015, 5Cdo/238/2015, 6Cdo/30/2016, 7Cdo/371/2015, 8Cdo/34/2016).

22 Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že postup súdu, ktorý vykazuje znaky procesnej vady konania, nemá automaticky za následok odňatie možnosti sporovej strany konať pred súdom s následkom nevyhnutného zrušenia inak vecne správneho rozhodnutia, ak týmto nesprávnym procesným postupom nedošlo k určitému rozsahu, či takej intenzite a závažnosti porušenia, ktoré by možnosť konať pred súdom strane sporu celkom odňalo, resp. ak taký procesne nesprávny postup nemal v konečnom dôsledku vplyv na vecnú správnosť výroku súdneho rozhodnutia. Opačný prístup by znamenal len formálne posudzovanie dôvodov prípustnosti dovolania, pričom dovolací súd naopak zdôrazňuje materiálne nazeranie aj na procesné práva strán v sporovom súdnom konaní. V prípade prípustnosti dovolania z dôvodu podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (teraz § 420 písm. f/ CSP) musí ísť o výnimočný prípad takej procesnej vady, ktorá vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“ (porovnaj zjednocujúce Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2/2016 z 3.12.2015 k výkladu ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 1/2016).

23 K námietke týkajúcej sa možnosti žalovaného (dovolateľa) vyjadriť sa k výsluchu svedka na pojednávaní dňa 15. januára 2020 dovolací súd konštatuje, že z obsahu zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie zo dňa 15. januára 2020 vyplýva, že tohto pojednávania sa zúčastnil aj právny zástupca žalovaného, ktorý pri výsluchu svedka kládol tomuto svedkovi otázky a pred rozhodnutím vo veci vykonal pred súdom prvej inštancie prednes záverečnej reči. Obsah súdneho spisu preukazuje nedôvodnosť a nepravdivosť tvrdenia dovolateľa, že v konaní pred súdom prvej inštancie nemal možnosť vyjadriť sa k výsluchu svedka na pojednávaní dňa 15. januára 2020. Túto námietku vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú.

24 K dovolacej námietke, v rámci ktorej dovolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a návrhy na doplnenie dokazovania zamietol s poukazom na zásadu koncentrácie civilného procesu, napriek tomu, že podľa dovolateľa návrhy na vykonanie dôkazov ako prostriedky procesnej obrany žalovaného boli uplatnené riadne a včas, mal dovolací súd preukázané, že v odpore, ktorý podal žalovaný proti platobnému rozkazu, označil žalovaný dôkazné prostriedky - okrem iných príjmový pokladničný doklad vystavený žalobcom na sumu 1.225,68 eur a príjmový pokladničný doklad vystavený žalobcom na sumu 3.600,- eur. Jedná sa o listinné dôkazy, ktoré boli zo strany žalovaného predkladané k nahliadnutiu svedkovi, ktorý bol na pojednávaní dňa 15. januára 2020 pred súdom prvej inštancie vypočúvaný ako svedok a tieto listinné dôkazy boli aj predmetom dokazovania súdu oboznámením listinných dôkazov (č. l. 86 spisu) pred vyhlásením uznesenia, ktorým súd zamietol návrhy na doplnenie dokazovania. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 15. januára 2020 je zrejmé, že žalovaný navrhol doplniť dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré však v tomto návrhu neoznačil, neidentifikoval (opak z obsahu zápisnice preukázaný nebol) a nie je zrejmé, o aké listinné dôkazy sa jedná, v dôsledku čoho nie je možné ani posúdiť, či tieto listinné dôkazy mohol alebo nemohol žalovaný predložiť skôr, napr. v podanom odpore, resp. po doručení uznesenia Okresného súdu Prešove č. k. 24Cb/169/2019-55 zo dňa 16. septembra 2019, v ktorom bol žalovaný poučený o povinnosti uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Takéto listinné dôkazy nie sú identifikované ani v odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie, preto nebolo možné ani zo strany odvolacieho súdu posúdiť, či by prípadné ďalšie dôkazy a ich nevykonanie mohlo mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci za podmienky, že skutkový stav

na základe už vykonaných dôkazov by nebolo možné bezpečne ustáliť.

25 Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

26 Podľa § 153 ods. 2 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

27 Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f) CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj 1Cdo 202/2017, 2Cdo 162/2017, 5Cdo 112/2018, 7Cdo 202/2017, 8Cdo 85/2018). Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

28 Dovolací súd súhlasí s názorom odvolacieho súdu vyjadreným v bode 24 odôvodnenia rozsudku týkajúcim sa dôsledku uplatnenej zásady koncentrácie konania, keďže žalovaný bol súdom prvej inštancie uznesením riadne poučený o povinnosti označiť prostriedky procesnej obrany riadne a včas (č. l. 55 spisu). Túto dovoláciu námietku takisto vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú.

29 K dovolacej námietke, že došlo k nesprávnemu hodnoteniu vykonaných dôkazov zvýhodnením svedeckej výpovede svedka navrhnutého žalobcom pred listinnými dôkazmi, ktoré predložil žalovaný pred súdom prvej inštancie, a v dôsledku toho k nesprávnym skutkovým zisteniam, dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Základnými odvolacími námietkami žalovaného sa odvolací súd podrobne zaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 <. CSP). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

30 Dokazovanie je časť civilného procesu, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci (por. § 187 ods. 1 a 2 CSP). Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v civilnom procese nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (por. § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky stranou navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP, lebo týmto postupom súd nezneložnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, čo vyplýva z ustanovenia § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

31 Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení.“ Dovolací súd tiež pripomína, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Základné právo na súdnu ochranu garantované ústavou neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovieť všetkým návrhom účastníka konania (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. I.ÚS 8/96). Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

32 Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že nie je daná prípustnosť dovolania ani na základe námietky nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov, nakoľko dovolateľom namietané nedostatky v rámci zistenia skutkového stavu veci prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP nezakladajú.

33 Keďže dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné, dovolací súd ho podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP odmietol.

34 Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namieta aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Dovolací súd preto skúmal, či je dovolanie žalobcu v tejto časti procesne prípustné. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, žalobca síce uplatnil tento dovolací dôvod uvedením citácie jeho zákonného ustanovenia v rámci odôvodnenia prípustnosti dovolania, avšak bližšie ho v dovolaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval, neuviedol v čom podľa neho spočíva nesprávne právne posúdenie veci, resp. nevymedzil právnú otázku zameranú na interpretáciu alebo aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia, a teda ho nevymedzil tak, ako zákon predpokladá v ustanoveniach § 432 ods. 1 a 2 CSP. V dôsledku nevymedzenia dôvodu dovolania zákonom požadovaným spôsobom dovolací súd v tejto časti dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

35 Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj žalovaný vymedzil dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP zákonným spôsobom, dovolací súd by odmietol dovolanie v časti tohto dovolacieho dôvodu pre nesplnenie podmienky vyplývajúcej z ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko ide o tzv. bagateľnú vec.

36 V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému ako neúspešnej strane (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

37 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.